

NYCKELHARPAN

NR 1/2010

FÖRENINGEN NYCKELHARPANS MEDLEMSTIDNING

KALLELSE TILL ÅRSMÖTE • 25 BARN-NYCKELHARPOR
EU-PROJEKTET CANDANCE • INBJUDAN TILL KURS I TOBO • M. M.

NYCKELHARPAN NR 1/2010

Årgång 25.

Medlemstidning för Föreningen Nyckelharpan.

Utkommer med 4 nr per år. ISSN 1401-2936

Adress: Föreningen Nyckelharpan, c/o Möllerman
Riddarstigen 17A, 183 30 Täby.

Ansvarig utgivare: Sture Möllerman.

Redaktion: Sture & Marianne Möllerman.

Artiklar och bilder ur Nyckelharpan får ej kopieras för
publicering utan medgivande från redaktionen.

Material till nästa nummer skall vara på redaktionen
senast 10 maj.

MEDLEMSKAP

Årligt medlemskap i Föreningen Nyckelharpan erhål-
les mot inbetalning av 160 kr på föreningens plusgiro
nr 491 82 94-2.

FÖRENINGEN NYCKELHARPANS STYRELSE

	Telefon
Ordförande Sture Möllerman	08-768 13 66
Kassör Paul Westman	08-649 22 09
Sekreterare Monica Hedelius	08-754 24 57
Ledamot Anders Hägg	08-581 660 71
Ledamot Kerstin Käverud	070-399 92 98
Ledamot Bo Nilsson	08-716 96 96
Ledamot Kerstin Svanström	08-35 22 00

Adressändringar skickas till
Paul Westman, Sotholmsvägen 20, 122 48 Enskede

Föreningen Nyckelharpan org. nr 802011-4289

Titta gärna på föreningens hemsida!
www.nyckelharpan.org

OMSLAGSBILDEN

Bilden som vi fått till tidningen har namnet "Harpkonglo-
merat" (konglomerat *-et*; pl. -s. hopgyttring, blandning av
olika slag. Svenska akademiens ordlista)

Foto Esbjörn Hogmark

INNEHÅLL

i detta nummer

25 barnnyckelharpor	sid. 2
Medlemsavgiften	sid. 3
Kallelse till årsmöte	sid. 4
Föreningens verksamhetsberättelse, ekonomiska rapport och budgetförslag	sid. 4-5
EU-projektet CANDANCE	sid. 6
Zorn-märket firar 100 år	sid. 6
Folkmusikgala	sid. 6
Inbjudan till föreningens helgkurs i Tobo	sid. 7
Vals av Artur Tallroth	sid. 8

25 barn- nyckelharpor

På initiativ från Eric Sahlström Institutet, ESI, byggs nu
25 stycken nyckelharpor modell mindre. Instrumenten
ska, när de är klara, kunna hyras ut till olika musik-
skolor eller till föräldrar åt intresserade nyckelharpslever.

De som under ledning av Esbjörn Hogmark bygger dessa
instrument är tolv erfarna nyckelharpsbyggare, vilket borgar
för att resultatet blir bästa tänkbara nyckelharpor.

Sista helgen i januari hölls den första barnharpsbygger-
träffen på ESI. De passade på att samtidigt ta bilden som vi
nu presenterar på vår tidnings förstasida. Bakre raden från
vänster Bo Nilsson, Härnösand; Bertil Hallgren, Värmland;
Gösta Bengtzar, Stockholm; Sverker Ek, Stockholm; Bertil
Nyberg, Tärnsjö. Främre raden Bo Nilsson, Sickla; Fredrik
Söderström, Stockholm; Lars Lichen, Uppsala; Björn Berg-
lund, Järfälla. Ej med på bild Enar Magnussun, Umeå och
Olle Plahn, Falun.

Kommande träffar blir i februari, mars och maj.
Samtliga harpor ska vara klara till nyckelharpsstämman i
Österbybruk 2010.

Läs mer om ESI:s barnnyckelharpsprojekt på
www.esitobo.org

EO DIGITAL AB

EO Digital AB är Föreningen Nyckelharpan sponsor
i form av mycket generösa villkor vid tryckning av vår
medlemstidning. Vi tackar alla hos företaget som på
detta sätt stödjer vår verksamhet.

Jag har just kommit hem från en av årets tidiga spelmansstämmor. För om åren var det nästan bara under sommaren och utomhus som dessa arrangemang hölls. Nu kan man få uppleva folkmusikträffar och stämmor året om och så här i vinterkyllan verkar det finnas gott om spel-sugna musikanter.

Först i raden bland årets stämmor, tror jag, var Midvinterstämman i Kallhäll, tätt följd av Tierps vinterstämma som sedan några år tillbaka har hållits i Tobo på Eric Sahlström Institutet.

Något senare var det dags för Folkets Hus i Hallunda Centrum söder om Stockholm, där Slagsta Gille höll sin vinterstämma. Det är därifrån jag nu är hemkommen, fylld i huvudet av allehanda tonarter och klanger.

I morgon, den 14 februari, håller Täby Spelmansgille, där jag är aktiv medlem, sitt månatliga Öppet Hus och spelar gratis för publik. Nästa söndag tänker jag åka till Picchus Café i Upplands Väsby och där spela tillsammans med ännu flera glada musikanter. Sedan är det inte långt till Djurö spelmansstämma. Där är gruppen Roslagsvår, som jag har glädjen att ingå i, bokad för ett framträdande. I slutet av mars ska jag ta mig till Kvarnstugan i Brottbys, Vallentuna, där många spelmän – de flesta med nyckelharpa – brukar träffas en gång varje vår och höst.

Därutöver är det sedvanligt nyckelharpspel varje tisdagkväll på Skogberga spelansgård i Täby plus ett och annat styrelseuppdrag och sporadiska framträdande i folkmusiksfären.

Så här kommer det att pågå året runt och det är nog ett ganska typiskt musikliv för en amatörspelman av idag. Som tur är har jag den stora lyckan att kunna dela folkmusikintresset med min nyckelharps- och fiolspelande hustru. Därför blir det också nästan dagligen givande musikstunder varvade med vardagsgöromålen.

Jag önskar alla som spelar samma glädje och lycka i sitt musicerande.

Sture Möllerman, ordf

Medlemsavgiften 2010

Använder du inte bifogat inbetalningskort, utan sköter betalningen via internet, glöm då inte bort att ange avsändare. Risken är annars stor att du faller ur medlemsregistret och som följd av detta inte får varken tidningen Nyckelharpan eller inbjudan till de kurser/spelträffar föreningen anordnar.

Avgiften för ett helt års medlemskap i Föreningen Nyckelharpan är fortfarande endast 160 kronor.

Känner du någon som spelar nyckelharpa men inte är med i vår förening, tipsa gärna honom/henne om vår verksamhet.

Eric Sahlström Institutet

ETTÅRSKURSER ht2010-vt2011

FOLKMUSIK

på Nyckelharpa eller Fiol

Huvudlärare: Ditte Andersson, Olov Johansson och Sonia Sahlström.

Ämneslärare: Niklas Roswall - arrangering, Mia Marin - fiol.

FOLKDANSKURSEN

Huvudlärare: Andreas Berchtold, Ingrid Frykmo och Ami Petersson Dregelid.

PROVA-PÅ-DAGAR 7-8/5

Kolla in undervisningen på ES1 och träffa några av våra spel- och danslärare på ettårskurserna. Kom en eller två dagar och övernatta om du vill. Allt är gratis. Anmäl senast 29/4 på telefon 0295-34290.

Anmäl till ettårskurserna senast 21/5. Mer info på www.esitobo.org • 0295-342 90 • info@esitobo.org

UNGDOMSKURSEN 21-23 juni
Fiol/Nyckelharpa för ungdomar 12-20 år

SOMMARKURSER 13-17 juli
Nyckelharpa
Klarinett

Tobotorsdagar i vår

4 mars Österby spelmän och folkdanslag
18 mars Tierps spelmanslag och Strömsbergs folkdansgille

15 april Söderfors brukskapell med bygdedansare

29 april Lövstabygdens spelmän

6 maj Gås-Andersbygdens spelmän

www.esitobo.org • 0295-342 90 • info@esitobo.org

ERIC SAHLSTRÖM INSTITUTET
NATIONELLT FOLKMUSIKCENTRUM I TOBO

KALLELSE TILL

Föreningen Nyckelharpan årsmöte 2010

PÅ ERIC SAHLSTRÖM INSTITUTET I TOBO DEN 20 MARS KL 19.00

Föreningen Nyckelharpan's årsmöte hålls denna gång på Eric Sahlström Institutet på lördag kväll samma helg som föreningen håller sin nyckelharpskurs. Mötet, som brukar vara snabbt avklarat, blir då en inledning på den "fria aktivitet" som vi alltid har på kvällen under våra helgkurser i Tobo. Du som inte deltar i själva kursen, men kommer på årsmötet, är då också välkommen att efter mötet spela tillsammans med alla kursdeltagare. Det brukar ofta bli ganska sent inpå natten innan alla har lagt ifrån sig instrumemten för nattens vila.

Tyvärr har vi ingen möjlighet att ordna övernattnig i Tobo till fler än de som går på Föreningen Nyckelharpan's kurs. Men alla medlemmar är naturligtvis varmt välkomna till lördagskvällen på ESI i Tobo!

Styrelsen

FÖRSLAG TILL DAGORDNING

- 1 Mötets öppnande
- 2 Fråga om mötets behörighet
- 3 Godkännande av föreslagen dagordning
- 4 Val av ordförande och sekreterare för mötet
- 5 Val av justeringsmän att jämte ordföranden justera dagens protokoll
- 6 Val av rösträknare för mötet
- 7 Föreningens verksamhetsberättelse
- 8 Föreningens ekonomiska berättelse
- 9 Revisorernas berättelse
- 10 Fråga om avgående styrelses ansvar
- 11 Verksamhetsplan och budget för 2010
- 12 Fastställande av 2011 års medlemsavgift
- 13 Val av styrelse för år 2010
- 14 Val av revisorer och revisorsuppleant
- 15 Val av ev övriga förtroendeposter
- 16 Val av valberedning
- 17 Övriga frågor
- 18 Mötet avslutas

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2009

Föreningens syfte

Föreningen Nyckelharpan är en ideell förening med syfte att främja nyckelharpsspelet och musiktraditioner samt det allmänna intresset för instrumentet.

Styrelse och styrelsearbete

Föreningens styrelse har utöver årsmötet haft 4 protokollförda sammanträden under året.

Styrelsens sammansättning under år 2009 har varit:

Sture Möllerman, ordförande

Monica Hedelius, sekreterare

Paul Westman, kassör

Anders Hägg

Kerstin Kåverud

Bo Nilsson

Kerstin Svanström

Medlemmar

Antal medlemmar den 31/12 2008 var 205 st. (227 st år 2008). Därutöver skickas Föreningen Nyckelharpan's medlemstidning kostnadsfritt till 10 institutioner.

Tidningen

Medlemstidningen Nyckelharpan har utkommit med fyra nummer under Sture Möllermans redaktörsskap. Flera medlemmar har bidragit med material till tidningen.

Följande institutioner erhåller tidningen Nyckelharpan kostnadsfritt (ej betalande medlemmar): Eric Sahlströms Minnesfond, Eric Sahlström Institutet, Finlands svenska spelmansförbund, Folkmusikens hus i Rättvik, Institutionen för folkmusik vid Musikhögskolan i Stockholm, Kungliga Biblioteket, Svensk tidskrift för musikkforskning, Svenskt musikhistoriskt arkiv, Svenskt visarkiv, samt Sveriges Spelmäns Riksförbund.

Föreningen har även under 2009 sponsrats i form av mycket förmånliga villkor för tryckning av tidningen genom E O Digital AB.

Medlemsaktiviteter

För nionde gången genomförde Föreningen Nyckelharpan under våren den mycket uppskattade helgkursen på Eric Sahlström Institutet i Tobo, detta år med Markus Svensson som lärare.

En lördag i oktober bjöd föreningen in till kurs med Chatrine Swärling. Några och femton medlemmar fick lära sig låtar ur Chatrines uppländska repertoar.

Under en lördagseftermiddag i slutet av november höll föreningen sin traditionella julfest, denna gång i en gemensamhetslokal i Sollentuna. Vi kallade den adventsfest. Sture Möllerman förmedlade då tre för de flesta av oss okända men enkla låtar.

Föreningen Nyckelharpan's årsmöte hölls också i lokalen i Sollentuna.

Hemsida

Föreningen Nyckelharpan's hemsida www.nyckelharpan.org har under året skötts av vår webbmaster Anders Hägg. Där finns bland annat flertalet av de låtar som vi lärt ut på kurser och träffar.

Stockholm 2009-12-31

*Sture Möllerman, Monica Hedelius, Paul Westman,
Anders Hägg, Kerstin Käverud, Bo Nilsson,
Kerstin Svanström*

RÄKENSKAPSÅR 01.01.09-31.12.09

Intäkter		Kostnader	
Medlemsavgifter	32647	Inköp av material och varor	1284
Kursavgifter	20400	Programvaror	2148
Uthyrda nyckelharpor	900	Tryck av medlemstidningen	5217
		Porto	5447
		Möteskostnader	579
		Bankkostnader	522
		Kurskostnader	30509
		Julfest	2239
		Årets resultat	6002
Summa	53947		53947

Kassa och bank	ing. balans	utg. balans
Plusgiro	3060,85	19063,17
Sparkonto	64557,26	54557,26
Summa	67618,11	73620,43

BUDGETFÖRSLAG 2010

Intäkter		Kostnader	
Medlemsavgifter	31000	Inköp av material och varor	2700
Kursavgifter	20400	Programvaror	2000
Uthyrda nyckelharpor	900	Tryck av medlemstidningen	6000
		Porto	6000
		Möteskostnader	1000
		Bankkostnader	600
		Kurskostnader	31000
		Julfest	3000
Summa	52300		52300

EU-projektet CANDANCE

Den 12-16 januari var det dags för det första mötet inom EU-projektet CADENCE som Eric Sahlström Institutet deltar i tillsammans med två andra utbildningsanordnare som också har kurser i nyckelharpspel, tyska

Burg-Fürsteneck och italienska Scuola di Musica Popolare i Forlimpopoli. Projektet handlar om vuxenundervisning med inriktning på kultur och då särskilt nyckelharpa. Cirka 20 personer från de tre länderna deltar varav de flesta är erfarna musiker som har spelat nyckelharpa i olika utsträckning. Från Sverige är det förutom representanter från ESI, David Eriksson, Emilia Amper och Josefina Paulson. Ditte Andersson är svensk pedagog i projektet. Nästa träff blir under en musikfestival i Forlimpopoli i juni och en tredje under de Internationella nyckelharpsdagarna i Burg-Fürsteneck i oktober.

Under mötet i Tobo var det lektioner med Ditte, interna och öppna framträdanden där bl a Olov Johansson spelade kontrabasharpa och Sonia Sahlström silverbasharpa. Under torsdagen var det på eftermiddagen ett öppet seminarium med Marco Ambrosini, Sven Ahlbäck och Ole Hjorth och på kvällen en reguljär Tobotorsdag med allspel och dans. ESI:s ettårselever på nyckelharpa och fiol fick lektioner med de två andra nyckelharpspedagogerna i projektet, Marco Ambrosini och Didier Francois. Dessutom besöktes Tolfta kyrka med sina nyckelharpsmotiv och några Vallonbruk. På bilden framför Jule Bauer, Marco Ambrosini och Annette Osann ett stycke medeltida musik under mötet i Tobo.

Håkan Larsson, ESI

Zorn-märket firar 100 år

Skansen, Kungsträdgården, Nybrokajen, Musikmuseet, och Stallet i Stockholm blir platser för detta jubileumsfirande i sommar. Datum 5-8 augusti. Mer om denna folkmusikfest kommer du bland mycket annat att få läsa i nästa nummer av vår medlemstidning Nyckelharpan.

Men är du nyfiken kan du redan nu gå in på internet www.riksspelman100ar.se

Folk & Världs- musikgalan

Folk- och världsmusikens första egna gala! Fredag den 23 april 2010 klockan 20. Nybrokajen 11, Stockholm. Info om biljetter, medverkande, kategorier www.gala.se arr. Rikskonserter och RFoD i samarbete med folk- och världsmusikens organisationer och institutioner.

Spelmanskväll i Kvarnstugan

I förra numret av Nyckelharpan efterlyste vi platser dit du var välkommen att spela tillsammans med likasinnade. Detta resulterade genast i en inbjudan från Maria Ehrman. Hon håller sedan några år tillbaka varje höst och vår denna träff som kallas Spelmanskväll i Kvarnstugan, Brottbys. Denna gång är det torsdagen 25 mars som gäller och tiden är kl 19.00.

Tag med nyckelharpan, kom och spela med oss. Kaffeservering med hembakat bröd finns. Fler upplysningar kan du få från ehrman.maria@telia.com

För arrangemanget svarar

Vallentuna kultur nämnd, Studieförbundet vuxenskolan, VaDoM (Vallentuna Dans och Musik)

Foto: Ditte Andersson

ERIC SAHLSTRÖM STIPENDIET

Välkommen att söka! Sista anmälningsdag den 30 april.
Eric Sahlströms Minnesfond. www.ericsahlstrom.se

Stipendiet består av en eftertraktad plats på fiol- och nyckelharpskursen på Ekebyholms slott i Uppland den 27/6 - 1/7. Varje år utser Eric Sahlströms Minnesfond några unga spelmän till stipendiater. Förutom kursplatsen är det en stor ära att bli utsedd till "Sahlströmstipendiat" och hittills kan 75 personer titulera sig så!

Som deltagare får du undervisning både enskilt och i grupp av erkänt skickliga spelmän. Spelglädjen är hög och det hörs musik dygnet runt i slottets alla vrår!

För att söka stipendiet ska du vara mellan 13 - 20 år och spela nyckelharpa eller fiol. Ansök genom att spela in två valfria låtar och ge en kort beskrivning av dig själv. Ange namn, ålder, adress, telefonnummer och e-postadress och sänd in din ansökan senast 30 april till: Eric Sahlströms Minnesfond att. Cajsa Ekstav, Torkelsgatan 28A, 753 24 Uppsala. Du kan också maila till: Cajsa.Ekstav@gmail.com.

För mer information, ring gärna Cajsa Ekstav 018-121620 eller Sonia Sahlström-Larsson 018-141480.

Föreningen Nyckelharpan helgkurs i Tobo 20-21 mars

Det är nu tionde året i rad som vi anordnar en helgkurs i nyckelharpspel på Eric Sahlström Institutet i Tobo. Vi har vid alla dessa tillfällen sett till att få duktiga nyckelharpspedagoger som våra lärare. Så även denna gång – nu blir det Erik Rydvall som kommer att leda oss. Det ser vi verkligen fram emot.

Du som vill vara med, anmäl dig snarast möjligt, platsantalet är begränsat! Använd gärna nedanstående svarskort, men om du hellre vill, går det bra att skicka ett mail till mollerman@telia.com. Glöm då inte att ange både telefonnummer och adress.

Spelhelgen börjar vi lördag morgon kl 09.00 med en

välkomstfika och fördelning av sängplatser i dubbelrum. Lakan och handdukar finns redan på plats.

Sedan startar vi direkt spelkursen som beräknas pågå fram till 17-tiden men med kortare avbrott för lunch och eftermiddagsfika. Därefter blir det middag. Vill du då ha något extravagant att dricka till maten, går det bra att ta med sig detta själv.

Kvällen är vikt för fritt spel och Föreningen Nyckelharpan's årsmöte. Se kallelsen på sid. 4.

Söndag startar vi som vanligt klockan 08.30 med frukost och spelar sedan fram till lunch, därefter mer spel fram till cika kl 14.

Kursen kostar 1200 kr och är endast avsedd för medlemmar i Föreningen Nyckelharpan.

Inbetalning ska ske först efter du fått besked om kursplats.

Vill du ha mer information innan du anmäler dig, ring gärna 08 - 768 13 66, alt 070 - 438 64 15

Sture Möllerman

Ja, tack!

Jag vill vara med på Föreningen Nyckelharpan's helgkurs på Eric Sahlström Institutet i Tobo den 20-21 mars 2010 och anmäler mig härmed.

Namn _____

Adress _____

Tel nr _____ Namnteckning _____

BSVERIGE
PORTO
BETALT

FÖRENINGSBREV

Föreningen Nyckelharpan c/o Möllerman, Riddarstigen 17A, 183 30 Täby

Vid Föreningen Nyckelharpan's senaste träff i höstas presenterade jag en vals i bess-dur av Artur Tallroth, som dock visade sig vara i svåraste laget för flera av deltagarna. Därför släppte vi den och valde en annan och enklare låt.

Nu har flera intresserade medlemmar hört av sig och vill ta del av Arturs vals, varför vi här bjuder på en nedteckning hämtad ur samlingen "Låtar från Väla härad" del 2. Jag har här även lagt till ackordanalys.

Artur Tallroth 1918-1986 var den näst yngste brodern av

de fyra kända upplandsspelmännen Ivar, Sven, Artur och Curt. Artur arbetade som byggnadssnickare fram till 23 års åder, då han drabbades av polio. Han kunde ändå fortsätta med sitt fiolspel, men sällan i större offentliga sammanhang. Hans spel lär ha varit känsligt och inåtvänt, vilket märks på flera av hans kompositioner, dock ej denna.

Ett tips!

Spelar man den här låten på nyckelharpa, kan det vara en fördel att använda 10:e knavern på c-strängen i stället för den första på a-strängen i andra taktens sista ton (bess).

Sture Möllerman

VALS AV ARTUR TALLROTH

Chords: B^b, F₇, B^b, B^b, F₇, F₇, B^b, G₇ b, C^m, F₇, B^b, B^b

PORTO

Föreningen Nyckelharpan
c/o Möllerman
Riddarstigen 17A
183 30 TÄBY